

11.08.2021

ОБґРУНТУВАННЯ

щодо схвалення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку формування цін на універсальні послуги»

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) НКРЕКП здійснює державне регулювання ринку електричної енергії.

На сьогодні розрахунок цін на універсальні послуги для малих побутових споживачів здійснюється відповідно до Порядку формування цін на універсальні послуги, затвердженого постановою НКРЕКП від 05.10.2018 № 1177 (далі – Порядок).

Розрахунок цін на універсальні послуги здійснюється постачальниками універсальних послуг (далі – ПУП) відповідно до глави 2 Порядку. Складовою цін на універсальні послуги є прогнозована ціна закупівлі електричної енергії на ринках електричної енергії ПУП для постачання малим побутовим споживачам ($C_{\text{пр}}^{\text{Закуп}}$) (далі – прогнозована ціна електроенергії), яка розраховується на підставі погодинних цін електричної енергії на ринку «на добу наперед».

Водночас, до НКРЕКП надходять звернення ПУП стосовно необхідності врахування в ціні на універсальні послуги складової для компенсації витрат ПУП у зв'язку з небалансами електричної енергії, що виникають при прогнозуванні виробітку електроенергії сонячних електростанцій приватних домогосподарств.

Відповідно до Закону постачальники універсальних послуг зобов'язані купувати електричну енергію, вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств, встановлена потужність яких не перевищує 50 кВт, за «зеленим» тарифом в обсязі, що перевищує місячне споживання електричної енергії такими приватними домогосподарствами, та у кожному розрахунковому періоді здійснювати пріоритетну оплату її вартості.

При цьому, згідно Порядку купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.04.2019 № 641, постачальник проводить відповідні розрахунки, проводить оплату виробникам приватних домогосподарств за «зеленим» тарифом і отримує відшкодування від ОСП різниці між «зеленим» тарифом і ціною ринку «на добу наперед». Таким чином, кінцева вартість цієї електричної енергії відповідає вартості, купованої на ринку «на добу наперед». Однак, зазначений підхід не враховує того, що постачальнику наперед невідомі фактичні обсяги генерації домогосподарств. Через це, виникає ситуація, що при плануванні обсягів купівлі електроенергії для покриття потреб споживачів постачальник враховує власні прогнози виробітку домогосподарств, які у подальшому відрізняються від фактичних значень.

Таким чином, з метою врахування додаткових витрат на оплату небалансів, що виникають у ПУП при купівлі електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, постає необхідність в удосконаленні формули розрахунку прогнозованої ціни електроенергії.

При визначенні ціни похибки прогнозування виробітку електричної енергії приватних домогосподарств, враховано зокрема фактичний обсяг купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом у приватних домогосподарств, у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим (W_m^c), коефіцієнт, що враховує обсяг похибки прогнозування виробітку електричної енергії приватних домогосподарств, – 0,1 відносних одиниці ($k_w^{зел}$) та відхилення цін небалансів від ринку на добу наперед.

Також, НКРЕКП здійснено аналіз цін на балансуючому ринку, за результатами якого пропонується при визначенні цін на універсальні послуги застосовувати різні рівні коефіцієнту, що враховує граничне відносне відхилення цін небалансів електричної енергії від цін електричної енергії на ринку «на добу наперед» для торгової зони «ОЕС України» та торгової зони «Острів Бурштинської ТЕС». Так, $k_{Ц_{ОЕС}}^{БП}$ пропонується прийняти на рівні 0,3 відносних одиниць, а $k_{Ц_{БуОс}}^{БП}$ – на рівні 0,1 відносних одиниць.

Ураховуючи зазначене, Департаментом із регулювання відносин у сфері енергетики розроблено проєкт рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку формування цін на універсальні послуги», який пропонується схвалити та розмістити на офіційній сторінці в мережі Інтернет за адресою: www.nerc.gov.ua з метою одержання зауважень та пропозицій.

Проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку формування цін на універсальні послуги» додається.

**Директор Департаменту із регулювання
відносин у сфері енергетики**

А. Огньов

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до Порядку
формування цін на універсальні
послуги

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Порядку формування цін на універсальні послуги, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 05 жовтня 2018 року № 1177, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з 01 жовтня 2021 року, але не раніше дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг

№ _____

ЗМІНИ до Порядку формування цін на універсальні послуги

1. У пункті 1.8 глави 1 слово «ринках» замінити словом «ринку».

2. У главі 2:

1) пункти 2.2 та 2.3 викласти в такій редакції:

«2.2. Ціна на універсальні послуги для малих побутових споживачів (споживачів 1-ї групи), приєднаних до системи розподілу $C_{j1}^{УП}$, розраховується за формулою

$$C_{j1}^{УП} = C_{np}^{Закуп} + T^{Пер} + T_j^P + T^{УП}, \text{ грн/МВт}\cdot\text{год}, \quad (1)$$

де j – клас напруги споживача;

$C_{np}^{Закуп}$ – прогнозована ціна закупівлі електричної енергії на ринку електричної енергії постачальником універсальних послуг для постачання малим побутовим споживачам, грн/МВт·год, яка визначається за формулою

$$C_{np}^{Закуп} = \frac{\sum_l \sum_i (C_{li\_ф}^{РДН\_ОЕС} \cdot W_{li\_ф}^{УП\_ОЕС}) \cdot k_{ОЕС}^{БР} + \sum_l \sum_i (C_{li\_ф}^{РДН\_БуОс} \cdot W_{li\_ф}^{УП\_БуОс}) \cdot k_{БуОс}^{БР}}{W_{ф,p-3}^{УП}} + \frac{\Delta C_{p-3}}{W_{np}^{УП}}, \text{ грн/МВт}\cdot\text{год}, \quad (2)$$

де $C_{li\_ф}^{РДН\_ОЕС}$ – ціна електричної енергії на ринку «на добу наперед» у торговій зоні «ОЕС України» в і-ту годину 1-тої доби місяця, що передував двом місяцям перед розрахунковим, яка визначається та оприлюднюється оператором ринку на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет, грн/МВт·год;

$W_{li\_ф}^{УП\_ОЕС}$ – обсяг електричної енергії, спожитої малими побутовими споживачами постачальника універсальних послуг в і-ту годину 1-тої доби місяця, що передував двом місяцям перед розрахунковим, на території торгової зони «ОЕС України», МВт·год;

$k_{ОЕС}^{БР}$ – коефіцієнт, що враховує обсяг та вартість небалансів електричної енергії у торговій зоні «ОЕС України», що визначається за формулою

$$k_{ОЕС}^{БР} = \left(1 + \frac{\sum_l \sum_i W_{li\_ф}^{УП\_ОЕС} - W_{m\_ОЕС}^C}{\sum_l \sum_i W_{li\_ф}^{УП\_ОЕС}} \cdot k_W^{БР} \cdot k_{Ц\_ОЕС}^{БР} + \frac{W_{m\_ОЕС}^C}{\sum_l \sum_i W_{li\_ф}^{УП\_ОЕС}} \cdot k_W^{зел} \cdot k_{Ц\_ОЕС}^{БР} \right), \quad (3)$$

де $W_{m\_ОЕС}^C$ – фактичний обсяг купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом у приватних домогосподарств, у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, на території торгової зони «ОЕС України», МВт·год;

k_W^{BP} – коефіцієнт, що враховує граничний відносний обсяг небалансів електричної енергії, – 0,03 відносних одиниці;

$k_{Ц_{ОЕС}}^{BP}$ – коефіцієнт, що враховує граничне відносне відхилення цін небалансів електричної енергії від цін електричної енергії на ринку «на добу наперед» у торговій зоні «ОЕС України», – 0,3 відносних одиниці;

$k_W^{зел}$ – коефіцієнт, що враховує обсяг похибки прогнозування виробітку електричної енергії приватних домогосподарств, – 0,1 відносних одиниці.

Якщо фактичний обсяг купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом у приватних домогосподарств, у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, на території торгової зони «ОЕС України» ($W_{m_{ОЕС}}^C$) більше за сумарний обсяг електричної енергії, спожитої малими побутовими споживачами постачальника універсальних послуг у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, на території торгової зони «ОЕС України» ($\sum_l \sum_i W_{li_{\phi}}^{УП_{ОЕС}}$), то складова $\sum_l \sum_i W_{li_{\phi}}^{УП_{ОЕС}} - W_{m_{ОЕС}}^C$ формули 3 приймається рівною нулю;

$Ц_{li_{\phi}}^{PDH_{ByOc}}$ – ціна електричної енергії на ринку «на добу наперед» у торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» в і-ту годину 1-тої доби місяця, що передував двом місяцям перед розрахунковим, що визначається та оприлюднюється оператором ринку на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет, грн/МВт·год;

$W_{li_{\phi}}^{УП_{ByOc}}$ – обсяг електричної енергії, спожитої малими побутовими споживачами постачальника універсальних послуг в і-ту годину 1-тої доби місяця, що передував двом місяцям перед розрахунковим, на території торгової зони «Острів Бурштинської ТЕС», МВт·год;

k_{ByOc}^{BP} – коефіцієнт, що враховує обсяг та вартість небалансів електричної енергії у торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС», що визначається за формулою

$$k_{ByOc}^{BP} = \left(1 + \frac{\sum_l \sum_i W_{li_{\phi}}^{УП_{ByOc}} - W_{m_{ByOc}}^C}{\sum_l \sum_i W_{li_{\phi}}^{УП_{ByOc}}} \cdot k_W^{BP} \cdot k_{Ц_{ByOc}}^{BP} + \frac{W_{m_{ByOc}}^C}{\sum_l \sum_i W_{li_{\phi}}^{УП_{ByOc}}} \cdot k_W^{зел} \cdot k_{Ц_{ByOc}}^{BP} \right), \quad (4)$$

де $W_{m_{ByOc}}^C$ – фактичний обсяг купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом у приватних домогосподарств, у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, на території торгової зони «Острів Бурштинської ТЕС», МВт·год.

Якщо фактичний обсяг купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом у приватних домогосподарств, у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, на території торгової зони «Острів Бурштинської ТЕС» ($W_{m_{ByOc}}^C$) більше за сумарний обсяг електричної енергії, спожитої малими побутовими споживачами постачальника універсальних послуг у місяця, що передував двом місяцям перед розрахунковим, на території торгової зони «Острів Бурштинської ТЕС» ($\sum_l \sum_i W_{li_{\phi}}^{УП_{ByOc}}$), то складова $\sum_l \sum_i W_{li_{\phi}}^{УП_{ByOc}} - W_{m_{ByOc}}^C$ формули 4 приймається рівною нулю;

$k_{\text{Ц}_{\text{Бу0с}}^{\text{БР}}}$ – коефіцієнт, що враховує граничне відносне відхилення цін небалансів електричної енергії від цін електричної енергії на ринку «на добу наперед» у торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС», – 0,1 відносних одиниць;

$W_{\text{ф.р-3}}^{\text{УП}}$ – фактичний корисний відпуск електричної енергії малим побутовим споживачам постачальника універсальних послуг у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, МВт·год;

$\Delta C_{\text{р-3}}$ – відхилення величини сплати за куповану електричну енергію, що визначається за формулою 5, грн;

$W_{\text{пр}}^{\text{УП}}$ – прогнозний обсяг корисного відпуску малим побутовим споживачам універсальних послуг на розрахунковий місяць, МВт·год;

$T^{\text{Пер}}$ – тариф на послуги з передачі електричної енергії, встановлений НКРЕКП, грн/МВт·год;

$T_j^{\text{Р}}$ – тариф на послуги з розподілу електричної енергії на j -тому класі напруги, встановлений НКРЕКП, грн/МВт·год;

$T^{\text{УП}}$ – тариф на послуги постачальника універсальних послуг, визначений за результатами проведення конкурсу з визначення постачальника універсальних послуг або встановлений НКРЕКП, якщо конкурс з визначення постачальника універсальних послуг не відбувся, грн/МВт·год.

2.3. Відхилення величини сплати за куповану електричну енергію розраховується за формулою

$$\Delta C_{\text{р-3}} = \left(\text{Ц}_{\text{ф.р-3}}^{\text{РДН}} - \text{Ц}_{\text{пр.р-3}}^{\text{Закуп}} \right) \cdot W_{\text{ф.р-3}}^{\text{УП}}, \text{ грн}, \quad (5)$$

де $\text{Ц}_{\text{ф.р-3}}^{\text{РДН}}$ – середня ціна на електричну енергію, що склалася на ринку «на добу наперед», у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, з урахуванням фактичного графіка споживання електричної енергії малими побутовими споживачами постачальника універсальних послуг, грн/МВт·год, що визначається за формулою, наведеною у пункті 2.4 цієї глави;

$\text{Ц}_{\text{пр.р-3}}^{\text{Закуп}}$ – прогнозована ціна закупівлі електричної енергії на ринку електричної енергії для малих побутових споживачів у місяці, що передував двом місяцям перед розрахунковим, не скоригована на відхилення величини сплати за куповану електричну енергію, грн/МВт·год.».

У зв'язку з цим формули 4 – 16 вважати відповідно формулами 6 – 18.

2) пункти 2.6 – 2.14 виключити.

У зв'язку з цим пункт 2.15 вважати пунктом 2.6, а формулу 18 вважати формулою 8.

Директор Департаменту із
регулювання відносин у сфері енергетики

А. Огньов